

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 17. kesäkuuta 2025
(OR. en)

10103/25

LIMITE

CONUN 86

ONU 37

COJUR 34

ILMOITUS

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: EHDOTUS neuvoston päätelmiksi EU:n prioriteeteista Yhdistyneiden kansakuntien 80. yleiskokouksessa, syyskuu 2025 – syyskuu 2026

Neuvoston päätelmät EU:n¹ prioriteeteista Yhdistyneiden kansakuntien 80. yleiskokouksessa, syyskuu 2025 – syyskuu 2026

1. Ennennäkemättömien haasteiden vallitessa EU suhtautuu yleiskokouksen 80. istuntoon täysin sitoutuneena **kansainväliseen oikeuteen** ja **YK:n peruskirjan** tavoitteisiin ja periaatteisiin perustuvaan monenväliseen järjestelmään, jolla varmistetaan rauha ja turvallisuus, ihmisoikeuksien kunnioittaminen ja kestävä kehitys kaikille.
2. EU on edelleen **ennakoitava, luotettava ja uskottava kumppani**, joka on sitoutunut löytämään maailmanlaajuisia ratkaisuja yhteisiin haasteisiin muun muassa panemalla täytäntöön tulevaisuussopimuksen ja sen liitteet, digitaalisopimuksen ja tulevia sukupolvia koskevan julistuksen. EU on valmis tekemään **yhteistyötä kumppaneidensa kanssa** YK:n uudistuksen edistämiseksi **UN80-aloitteen** avulla, jotta YK:sta tulisi tehokkaampi, kustannustehokkaampi ja reagoivampi ja jotta se kykenisi saavuttamaan tehokkaita tuloksia kaikissa kolmessa pilarissa.
3. EU on edelleen huolissaan **kansainväliseen rauhaan ja turvallisuuteen** kohdistuvista kasvavista ja moninaisista uhkista, erityisesti YK:n peruskirjan laajamittaisista loukkauksista, kuten hyökkäyksistä ja alueellisen koskemattomuuden loukkaamisesta, ja on edelleen sitoutunut turvaamaan oikeudenmukaista ja kestävää rauhaa ja vakautta ja palauttamaan ne maailmanlaajuisesti.
4. EU tunnustaa rauhan ja turvallisuuden, ihmisoikeuksien ja kestävä kehityksen välisen luontaisen yhteyden ja sen taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristöön liittyvän ulottuvuuden ja on edelleen sitoutunut **Agenda 2030 -toimintaohjelmaan** ja **kestävän kehityksen tavoitteiden** saavuttamiseen.
5. Ilmastonmuutoksen, luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen ja saastumisen muodostama **planetaarinen kolmoiskriisi** uhkaa koko ihmiskuntaa ja maailman turvallisuutta. EU tukee lujasti Pariisin sopimusta sen kymmenentenä vuosipäivänä ja on sitoutunut tekemään yhteistyötä kumppaneidensa kanssa YK:n puitteissa nopeuttaakseen maailmanlaajuisia, oikeudenmukaista ja osallistavaa vihreää siirtymää.

¹ Tässä asiakirjassa ilmauksen 'EU' käytössä ei oteta kantaa siihen, kuuluuko toimivalta EU:lle, EU:lle ja sen jäsenvaltioille vaiko yksinomaan jäsenvaltioille.

6. Seuraavat prioriteetit ohjaavat EU:n toimintaa YK:ssa tulevana vuonna:

- I Kansainväliseen oikeuteen ja ihmisoikeuksien yleismaailmallisuuteen perustuvan monenvälisen järjestelmän tukeminen
- II Kattavien uudistuksien edistäminen YK-järjestelmän elvyttämiseksi ja toimiviin kumppanuuksiin pyrkiminen
- III YK:n rauhan ja turvallisuuden rakenteiden vahvistaminen
- IV Kestävän kehityksen edistäminen Agenda 2030 -toimintaohjelman mukaisesti
- V Planetaariseen kolmoiskriisiin puuttuminen.

I Kansainväliseen oikeuteen ja ihmisoikeuksien yleismaailmallisuuteen perustuvan monenvälisen järjestelmän tukeminen

7. Samalla kun YK-järjestelmän haasteet laajenevat, EU ja sen jäsenvaltiot tukevat edelleen tehokasta monenvälisyyttä ja **sääntöpohjaista kansainvälistä järjestystä**, joiden ytimessä on YK, ja vastustavat pyrkimyksiä horjuttaa tai heikentää sitä. Pyrimme edistämään ja puolustamaan kansainvälistä oikeutta, myös kansainvälistä humanitaarista oikeutta ja ihmisoikeuksia koskevaa kansainvälistä oikeutta. EU noudattaa edelleen **YK:n peruskirjan** sääntöjä ja periaatteita, muun muassa suvereniteettia ja alueellista koskemattomuutta, poliittista riippumattomuutta ja itsemääräämisoikeutta koskevia sääntöjä ja periaatteita. Näistä periaatteista ei voida neuvotella eikä niitä voida vaarantaa.

8. EU vahvistaa olevansa vakaasti sitoutunut edistämään **ihmisoikeuksien** yleismaailmallista kunnioittamista, suojelua ja toteutumista kaikkialla maailmassa. Ihmisoikeudet – olivatpa ne sitten kansalaisoikeuksia, kulttuurisia, taloudellisia, poliittisia tai sosiaalisia oikeuksia – ovat yleismaailmallisia, jakamattomia, toisistaan riippuvaisia ja toisiinsa liittyviä. Lisäksi rauha, vauraus ja kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttaminen kulkevat käsi kädessä demokratian, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien kanssa. Taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus ja kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus täyttävät 60 vuotta vuonna 2026. Sitä silmällä pitäen EU korostaa, että nämä perustavanlaatuiset sopimukset ovat edelleen merkityksellisiä ja tärkeitä maailmanlaajuisen ihmisoikeusnormien edistämässä. EU:n toimien pohjana ovat **neuvoston vuoden 2025 päätelmät EU:n prioriteeteista YK:n ihmisoikeusfoorumeilla**.
9. EU jatkaa vahvaa sitoutumistaan **tasa-arvon edistämiseen ja syrjimättömyyteen** sekä kaikkien ihmisten oikeuteen nauttia kaikista ihmisoikeuksista ja perusvapauksista ja heikossa, haavoittuvassa tai syrjäytyneessä asemassa olevien henkilöiden suojeluun. EU edistää ja tehostaa voimakkaasti toimia, joilla pyritään sukupuolten tasa-arvoon, joka on kaikille YK:n pilareille tärkeä monialainen kysymys, kaikkien naisten ja tyttöjen kaikkien ihmisoikeuksien edistämiseen ja täysimääräiseen toteutumiseen sekä heidän voimaannuttamiseensa ja täysimääräiseen, yhdenvertaiseen ja merkitykselliseen osallistumiseensa kaikilla aloilla, erityisesti johtotehtävissä. Tätä varten EU osallistuu aktiivisesti ja rakentavasti korkean tason Peking + 30 -tapahtumaan. EU asettaa seksuaalisen ja sukupuoleen perustuvan väkivallan, myös konflikteihin liittyvän seksuaalisen väkivallan, ehkäisemisen ja poistamisen toimiensa keskiöön. EU vahvistaa olevansa vahvasti sitoutunut kunnioittamaan, suojelemaan ja toteuttamaan hlbtihenkilöiden oikeutta käyttää kaikkia ihmisoikeuksiaan täysimääräisesti ja yhdenvertaisesti. EU asettaa edelleen etusijalle lasten ja nuorten oikeudet, mukaan lukien yleismaailmallinen pääsy laadukkaaseen ja osallistavaan koulutukseen. Se pyrkii edelleen parantamaan ikääntyneiden henkilöiden ihmisoikeuksien suojelua ja toteutumista sekä heidän hyvinvointiaan.

10. EU on edelleen sitoutunut kaikkien ihmisoikeuksien edistämiseen, suojeluun ja toteuttamiseen sekä **Pekingin toimintaohjelman ja kansainvälisen väestö- ja kehityskonferenssin (ICPD) toimintaohjelman** ja niihin liittyvien tarkistuskokousten tulosten täydelliseen ja tulokselliseen täytäntöönpanoon ja on edelleen sitoutunut tässä yhteydessä seksuaali- ja lisääntymisterveyteen ja -oikeuksiin. Edellä esitetty huomioon ottaen EU vahvistaa olevansa sitoutunut edistämään ja suojelemaan jokaisen yksilön oikeutta hallita täysin omaan seksuaalisuuteensa ja seksuaali- ja lisääntymisterveyteensä liittyviä kysymyksiä ja päättää niistä vapaasti ja vastuullisesti ilman syrjintää, pakottamista tai väkivaltaa, sekä kyseisen oikeuden toteutumiseen. Lisäksi EU korostaa, että kaikilla on oltava mahdollisuus saada kohtuulliseen hintaan laadukasta ja monipuolista seksuaali- ja lisääntymisterveyteen liittyvää tietoa ja koulutusta, kattava seksuaalikasvatus mukaan lukien, sekä terveydenhuoltopalveluja.
11. EU on edelleen sitoutunut lopettamaan rankaisemattomuuden ja varmistamaan, että kaikkiin kansainvälisen oikeuden loukkauksiin syyllistyneet saatetaan **teoistaan vastuuseen**. EU tukee edelleen prosessia, joka johtaa ihmisyyteen kohdistuvien rikosten torjuntaa ja niistä rankaisemista koskevan yleissopimuksen hyväksymiseen, sekä pyrkimyksiä tutkia riippumattomasti ihmisoikeusloukkauksia ja -rikkomuksia sekä kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkauksia, myös niitä, jotka voivat olla kansainvälisiä rikoksia. EU vahvistaa vankkumattoman tukensa kansainväliselle rikosoikeusjärjestelmälle ja erityisesti **Kansainväliselle rikostuomioistuimelle (ICC)** sekä sitoutumisensa Rooman perussäännön noudattamiseen ja ICC:n riippumattomuuden ja lahjomattomuuden säilyttämiseen.
12. EU toistaa tukevansa voimakkaasti **Kansainvälistä tuomioistuinta**, joka on yksi kansainvälisen oikeusjärjestelmän pääpilareista. EU palauttaa mieleen, että Kansainvälisen tuomioistuimen määräykset ja tuomiot sitovat asianosaisia.
13. EU jatkaa **kansainvälisen oikeuden kehittämiseen** tähtäävien aloitteiden edistämistä ja tukemista ja vahvistaa Kansainvälisen oikeuden toimikunnan (ILC) tärkeän roolin tässä suhteessa. On ensiarvoisen tärkeää, että Kansainvälisen oikeuden toimikunnalle annetaan riittävästi aikaa tehtävänsä hoitamiseen.

14. EU on jo pitkään ollut ja on edelleen täysin sitoutunut tukemaan YK:n roolia vuonna 1991 annetulla YK:n yleiskokouksen päätöslauselmalla 46/182 käyttöön otetun kansainvälisen **humanitaarisen** hätäavun koordinoinnissa. EU jatkaa työtä humanitaarisen toimintatilan turvaamiseksi mahdollistamalla humanitaarisen avun nopean ja esteettömän pääsyn sitä tarvitsevien ihmisten luokse ja helpottamalla sitä, takaamalla humanitaarisen henkilöstön suojelun ja varmistamalla puolueettomuutta, tasapuolisuutta, riippumattomuutta ja humanisuutta koskevien humanitaaristen periaatteiden noudattamisen. EU kiinnittää edelleen erityistä huomiota haavoittuvimmassa asemassa oleviin.
15. EU ja sen jäsenvaltiot, jotka ovat yhdessä suurin maailmanlaajuinen rahoittaja YK:ssa ja **suurin humanitaarisen avun antaja** vuonna 2024, osoittavat edelleen vahvaa sitoutumistaan YK:n rahoituksen vakauteen.

II Kattavien uudistuksien edistäminen YK-järjestelmän elvyttämiseksi ja toimiviin kumppanuuksiin pyrkiminen

16. EU on edelleen sitoutunut **tulevaisuusopimukseen** ja sen kahteen liitteeseen, jotka ovat ratkaiseva askel kohti YK:n elvyttämistä, Agenda 2030 -toimintaohjelman ja kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista sekä kansainvälisen rahoitusarkkitehtuurin uudistamista. EU on valmis tekemään yhteistyötä kaikkien sidosryhmien kanssa sen tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi.
17. **Tarvitaan rohkeita ja kunnianhimoisia uudistuksia** sen varmistamiseksi, että YK-järjestelmä pystyy vastaamaan maailmanlaajuisiin haasteisiin ja toteuttamaan tuloksellisia toimia maatasolla. EU on jo pitkään osoittanut olevansa sitoutunut tekemään yhteistyötä YK:n jäsenvaltioiden sekä YK-järjestelmän kanssa käynnissä olevan sisäisen uudistusprosessin, YK:n pääsihteerin **UN80-aloitteen**, edistämiseksi, jotta voidaan varmistaa tehokas, kustannustehokas ja reagoiva YK, joka voi vastata paremmin nykyisiin ja tuleviin haasteisiin.

18. **Jo käynnissä olevien ja hyväksytyjen uudistusten** – myös YK:n kehitysjärjestelmän, hallinnon sekä rauhaa ja turvallisuutta koskevan pilarin – täysimääräinen ja nopea täytäntöönpano antaa YK-järjestelmälle hyvät mahdollisuudet saavuttaa UN80-aloitteen tavoitteet. EU on tyytyväinen **Humanitarian Reset** -aloitteeseen ja on sitoutunut työskentelemään rakentavasti YK:n kanssa sellaisen humanitaarisen järjestelmän edistämiseksi, joka enenevässä määrin mahdollistaa paikallisesti johdetun humanitaarisen toiminnan, jota suojellaan kansainvälisesti humanitaaristen periaatteiden ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti. EU tukee myös **YK:n kehitysjärjestelmän** uudistusprosessia, jota UN80-uudistusaloitteella on vahvistettava. Elvytetty maakoordinaattorijärjestelmä edistää EU:n ja YK:n yhteistyön johdonmukaisuutta ja tehokkuutta maatasolla. Lisäponnisteluja tarvitaan edistymisen vakiinnuttamiseksi, mukaan lukien maakoordinaattorijärjestelmän riittävän ennakoitavan ja kestäväen rahoituksen varmistaminen ja YK:n integroitumisen organisatoristen esteiden poistaminen maatasolla. **Yhdennukaisuuden varmistaminen UN80-aloitteen sekä Humanitarian Reset -aloitteen ja YK:n kehitysjärjestelmän uudistuksen välillä** on ratkaisevan tärkeää, jotta voidaan varmistaa yhteinen päämäärä ja yhdistetty vaikutus kohti YK:n tuloksellista toimintaa yhtenä toimijana, erityisesti konflikteissa ja epävakaisissa olosuhteissa. EU on sitoutunut toimimaan tältä osin ennakoivasti ja rakentavasti.
19. Tulevaisuussopimuksen täytäntöönpanoa koskevan sitoumuksensa mukaisesti EU tukee **YK:n turvallisuusneuvoston kattavaa uudistusta**, jonka tavoitteena on tehdä siitä tehokkaampi, osallistavampi, avoimempi, demokraattisempi ja vastuuvollisempi ja ottaa paremmin huomioon nykyiset realiteetit vahvistamalla aliedustettujen alueiden ääntä. EU tukee Ranskan ja Meksikon aloitetta, jolla pyritään rajoittamaan veto-oikeuden käyttöä laajamittaisten julmuuksien tapauksissa. Lisäksi EU on edelleen sitoutunut **uudistamaan kansainvälisiä rahoituslaitoksia** ja kansainvälisiä kehityspankkeja, muun muassa lisäämällä YK-järjestelmän ja kansainvälisten kehityspankkien välistä koordinoitua ja osallistamalla kaikki asiaankuuluvat sidosryhmät. Odotamme mielenkiinnolla neljännen kansainvälisen kehitysrahoituskonferenssin [tavoitteellisia ja tehtävälähtöisiä tuloksia].
20. EU jatkaa **kumppanuuksien luomista ja vaalimista YK:n jäsenten kanssa laajemmin**, yhteisymmärryksen rakentamista ja yhteistyötä muuttuvassa ympäristössä tehokkaan monenvälisen järjestelmän tukemiseksi.

21. EU aikoo edelleen aktiivisesti tukea, edistää ja voimaannuttaa monimuotoista ja riippumatonta **kansalaisyhteiskuntaa** ja tukea sen mielekästä osallistumista monenvälisiin prosesseihin, muun muassa ihmisoikeusfoorumeihin, kestävään kehitykseen, rauhanvälitystoimintaan ja päätöksentekoon. EU vahvistaa **nuorten** tärkeän roolin pitäen mielessä tulevien sukupolvien tarpeet ja edut ja toistaa olevansa sitoutunut tulevia sukupolvia koskevaan julistukseen.

III YK:n rauhan ja turvallisuuden rakenteiden vahvistaminen

22. Konfliktien ja sotien määrän lisääntyessä ja niiden voimistuessa EU pitää valitettavana, että siviileihin, kuten naisiin, lapsiin, ikääntyneisiin ja vammaisiin henkilöihin, humanitaarisiin työntekijöihin, terveydenhuoltohenkilöstöön, toimittajiin sekä YK:n henkilöstöön ja siviili-infrastruktuuriin ja -omaisuuteen kohdistetaan yhä useammin iskuja, jotka jäävät rankaisematta; että naiset ja tytöt kärsivät edelleen suhteettomasti erityisesti lisääntyvästä konflikteihin liittyvästä seksuaalisesta väkivallasta; ja että yleismaailmallinen oikeus turvalliseen, nopeaan ja esteettömään humanitaarisen avun perillepääsyyn on yhä haastavampaa tai sitä käytetään yhä useammin konfliktien neuvotteluvälineenä. EU korostaa, että kaikissa konflikteissa on noudatettava kansainvälistä humanitaarista oikeutta. EU tukee täysin suojeluvastuun toteuttamista sen 20-vuotisjuhlavuonna.

23. . Muistutamme YK:n turvallisuusneuvoston velvollisuuksista, joiden olisi pysyttävä rauhan ja turvallisuuden rakenteiden ytimessä. Arvostamme myös YK:n yleiskokouksen työtä kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden kannalta merkityksellisissä asioissa ja korostamme tarvetta tehostaa edelleen tapoja, joilla YK:n yleiskokous voi edistää kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden ylläpitämistä.

24. YK:n peruskirjan periaatteisiin ja kansainväliseen oikeuteen perustuva **kattava, oikeudenmukainen ja kestävä rauha Ukrainassa** on edelleen EU:n keskeinen prioriteetti. Venäjän yli kolme vuotta käymä perusteeton ja laitton täysimittainen hyökkäyssota Ukrainaa vastaan aiheuttaa edelleen tuhoisia menetyksiä etenkin Ukrainan kansalle, ja sen heijastusvaikutukset tuntuvat lähialueella ja koko maailmassa. Tuomitsemme Venäjän toimet sen globaalien rakenteiden horjuttamiseksi, jolla ylläpidetään rauhaa ja turvallisuutta ja johon myös YK:n turvallisuusneuvoston välineet kuuluvat. Vaadimme vähintään 30 päivän täysimittaista ja ehdotonta tulitaukoa, joka voisi olla tärkeä askel pyrittäessä vähentämään siviilien kärsimystä ja mahdollistamaan mielekkäät neuvottelut aidosta rauhasta Venäjän hyökkäyssodan lopettamiseksi ja kattavan, oikeudenmukaisen ja kestävä rauhan palauttamiseksi. EU ja sen jäsenvaltiot vaalivat edelleen kansainvälistä oikeutta ja Ukrainan suvereniteetin, itsenäisyyden ja alueellisen koskemattomuuden täysimääräistä kunnioittamista sen kansainvälisesti tunnustettujen rajojen sisällä, tukevat Ukrainaa niin kauan kuin se on tarpeen ja pyrkivät varmistamaan täyden vastuuvollisuuden rikoksista.
25. Gazan ja **Lähi-idän** tilanne on saavuttanut ennennäkemättömän katastrofaalisen tilan, joka vaatii edelleen kiireellistä ja jatkuvaa huomiota. EU ja sen jäsenvaltiot toistavat asiaankuuluvissa Eurooppa-neuvoston päätelmissä esitetyn kantansa. EU kehottaa palaamaan välittömästi tulitaukoon, joka johtaa kaikkien panttivankien vapauttamiseen ja vihollisuuksien pysyvään lopettamiseen. EU kehottaa kaikkia osapuolia täyttämään kansainvälisen oikeuden, myös ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden, mukaiset velvoitteensa. On toteutettava kiireellisiä toimenpiteitä, jotta voidaan puuttua tuhoisaan humanitaariseen tilanteeseen, erityisesti humanitaarisen avun esteettömään pääsyyn ja keskeytyksettömään jakeluun kaikkialle Gazaan. EU painottaa UNRWA:n olennaisen tärkeää roolia siviiliväestön keskeisenä tukijana sekä Gazassa että koko alueella. UNRWA:n toimintasuunnitelman jatkuva toteuttaminen on keskeistä. Kansainvälisen tuomioistuimen määräykset on pantava täytäntöön kaikilta osin. Israelin rakentava yhteistyö YK:n ja sen virastojen kanssa on ratkaisevaa. EU panee tyytyväisenä merkille YK:n turvallisuusneuvoston Lähi-idän tilanteesta antamat päätöslauselmat, muistuttaa niiden sitovasta luonteesta ja on edelleen lujasti sitoutunut pysyvään ja kestävä rauhaan, joka perustuu kahden valtion ratkaisuun. Se jatkaa työskentelyä alueellisten ja kansainvälisten kumppaneiden kanssa muun muassa Palestiinan kysymyksen rauhanomaista ratkaisemista ja kahden valtion ratkaisun täytäntöönpanoa käsittelevässä kansainvälisessä korkean tason konferenssissa, jonka puheenjohtajina toimivat Ranska ja Saudi-Arabia.

26. EU keskittyy jatkossakin myös muihin **konflikteihin** sekä ihmisoikeusloukkauksiin ja -rikkomuksiin eri puolilla maailmaa. EU tukee kaikkia merkittäviä toimia, joilla pyritään lopettamaan Sudanin sota, lievittämään humanitaarista kriisiä ja tekemään yhteistyötä kansainvälisten vastuuvollisuusmekanismien kanssa, jotta julmuuksiin syyllistyneet saadaan oikeuden eteen. EU tukee edelleen Somaliaa sen valtiorakenteiden kehittämisessä, terrorismin torjunnassa ja humanitaarisen kriisin lievittämisessä. Myös talebanin Afganistanissa harjoittama erityisesti naisten ja tyttöjen ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kieltäminen ja riistäminen, väkivaltaisuuksien kärjistyminen ja humanitaarisen tilanteen heikentyminen Kongon demokraattisen tasavallan itäosissa sekä pitkittyneet konfliktit Jemenissä, Haitissa ja Myanmarissa vaativat kiireellistä huomiota. EU on edelleen vakaasti sitoutunut tukemaan Sahelin alueen väestöä ja jatkaa yhteistyötä kumppaneiden ja alueellisten järjestöjen kanssa, jotta voidaan puuttua konfliktin perimmäisiin syihin, vahvistaa valmiuksia estää paikallisten konfliktien kärjistymistä sekä ehkäistä ja torjua terrorismia ja väkivaltaisia ääriliikkeitä.
27. EU ja YK tekevät yhteistyötä vastatakseen maailmanlaajuisiin rauhan ja turvallisuuteen liittyviin haasteisiin keskittyen konfliktinestoon, välitystoimintaan, rauhanrakentamiseen, kriisinhallintaan ja monenvälisyyden tukemiseen YK:n peruskirjan mukaisesti **EU:n ja YK:n rauhan ja turvallisuuden strategisen kumppanuuden** mukaisesti.
28. EU tukee sitä, että tulevaisuussopimuksessa keskitytään **konfliktinestoon** sekä rauhan ylläpitämiseen yleismaailmallisena velvoitteena YK:n vahvistetun välineistön avulla. Agenda 2030:n sekä YK:n peruskirjan ja ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen täytäntöönpano sekä humanitaarisen avun, kehityksen ja rauhanrakentamisen muodostaman kokonaisuuden operatiivisen toteuttamisen vauhditus tarjoavat keinoja puuttua konfliktien perimmäisiin syihin ja edistää osallistavaa rauhankulttuuria. Meidän on myös käsiteltävä ilmaston, rauhan ja turvallisuuden välisiä yhteyksiä ja pantava kokonaisuudessaan täytäntöön naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskeva toimintaohjelma, nuoriso-, rauha- ja turvallisuusagenda sekä lapsia aseellisissa selkkauksissa koskeva toimintaohjelma. Meidän on varmistettava naisten täysimääräinen, yhdenvertainen, mielekäs ja turvallinen osallistuminen rauhanrakentamiseen ja rauhanprosesseihin kaikilla tasoilla.

29. **Rauhanrakennusarkkitehtuurin** vuoden 2025 **uudelleentarkastelu** tarjoaa tilaisuuden muuntaa poliittiset sitoumukset toiminnaksi ja laajentaa rauhanrakentamisohjelman soveltamisalaa koko YK-järjestelmään. EU tukee pyrkimyksiä kehittää kansallisesti johdettu alhaalta ylöspäin suuntautuva lähestymistapa konfliktien ehkäisyyn **kansallisissa ennaltaehkäisystrategioissa** esitetyllä tavalla ja vahvistaen sitä riittävästi rahoitetulla YK:n neuvonantajien (rauha ja kehitys) ohjelmalla. Rauhanrakennusarkkitehtuurin uudelleentarkastelussa olisi tutkittava, miten **rauhanrakennuskomission** roolia ja työmenetelmiä voitaisiin edelleen vahvistaa tulevaisuussopimuksen pohjalta. YK:n jäsenvaltioiden on rahoitettava **YK:n rauhanrakennusrahastoa** riittävällä, ennakoitavalla ja kestäväällä tavalla, sillä tukeutuminen ainoastaan YK:n sääntömääräisen talousarvion käyttöön ei riitä kuroma umpeen rahoitusvajetta.
30. **YK:n rauhanoperaatiot**, rauhanturvaoperaatiot ja poliittiset erityisoperaatiot mukaan lukien, ovat edelleen keskeinen monenvälinen väline, jolla ehkäistään aseellisia konflikteja, ylläpidetään rauhaa, tuetaan konfliktien rauhanomaista ratkaisemista ja puututaan kansainväliseen rauhaan ja turvallisuuteen kohdistuviin uhkiin. Tätä varten niiden on oltava tarkoituksenmukaisia ja niillä on oltava selkeät, kohdennetut ja priorisoidut mutta myös joustavat toimeksiannot, riittävät resurssit ja poistumisstrategiat. EU on tyytyväinen **YK:n rauhanoperaatioiden uudelleentarkasteluun** ja kannustaa kaikkia YK:n jäseniä tarttumaan tähän tilaisuuteen edistää rauhanoperaatioiden mukauttamista nykypäivän monimutkaiseen poliittiseen ja turvallisuusympäristöön. Rauhanturvatoimia koskevien aloitteiden (A4P ja A4P+) suositusten täytäntöönpanoa olisi jatkettava, ja YK:n jäsenvaltioiden olisi tuettava sitä rauhanturvaamista käsittelevässä YK:n ministerikokouksessa käytyjen keskustelujen mukaisesti.
31. EU korostaa, että on tärkeää varmistaa, että YK:n rauhanturvaoperaatiot saavat jatkuvaa poliittista tukea ja riittävät, jatkuvat ja ennakoitavat resurssit, myös **alueellista sitoutumista** tehostamalla. Tässä yhteydessä EU toistaa tukevansa YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2719 täytäntöönpanoa. Päätöslauselman mukaan YK:n vahvistamalla rahoitusosuuksilla voitaisiin rahoittaa enimmillään 75 prosenttia YK:n turvallisuusneuvoston hyväksymistä Afrikan unionin johtamista rauhantukioperaatioista.

32. **Merellinen ja merenkulun turvallisuus** on edelleen keskeinen prioriteetti. EU on sitoutunut ylläpitämään kansainväliseen oikeuteen, erityisesti YK:n merioikeusyleissopimukseen (UNCLOS), perustuvaa sääntöpohjaista kansainvälistä järjestystä merellä, turvaamaan merenkulun vapauden ja oikeuden viattomaan kauttakulkuun sekä puuttumaan merelliseen ja merenkulun turvallisuuteen kohdistuviin uhkiin, myös erilaisiin kriittisiin merenpohjainfrastruktuureihin sekä vedenalaiseen ja rannikkoympäristöön kohdistuviin uhkiin. EU jatkaa yhdessä kumppaneidensa kanssa yhteistyön vahvistamista, merialaa koskevan tietoisuuden tukemista ja rannikkovaltioiden valmiuksien kehittämistä erityisesti strategisesti tärkeillä alueilla. EU on sitoutunut edistämään maailmanlaajuisia yhteistyötä, vakautta ja kestävyyttä merellä YK:n merioikeusyleissopimuksessa vahvistetun oikeudellisen kehyksen pohjalta.
33. Kasvavat turvallisuusuhat huomioon ottaen EU tukee kansainvälistä yhteistyötä, jolla torjutaan tehokkaasti **kansainvälistä järjestäytyntä rikollisuutta** sen kaikissa muodoissa, mukaan lukien muuttajien salakuljetus ja ihmiskauppa, laiton huumausaine- ja ampuma-asekauppa ja ihmiskauppa, talousrikokset, ympäristörikokset, kyberrikollisuus, **terrorismi ja väkivaltainen ääriliikehdintä** sekä muut **hybridi- ja kyberteknologioista ja uusista ja kehitteillä olevista teknologioista** johtuvat uhat, mukaan lukien tekoälyä ja kvanttiteknologiaa hyödyntävät uhat. YK:n maailmanlaajuisen terrorisminvastaisen strategian yhdeksäs uudelleentarkastelu tarjoaa tilaisuuden vahvistaa EU:n luja sitoutuminen monenväliseen terrorismintorjuntaa koskevaan lähestymistapaan, joka perustuu kansainvälisen oikeuden ja ihmisoikeuksien kunnioittamiseen. EU jatkaa aktiivista osallistumistaan YK:n prosesseihin, joissa kehitetään kyberavaruutta, digitaalialaa ja teknologiaa koskeviin kysymyksiin liittyviä normeja, standardeja ja periaatteita. EU on tyytyväinen turvallisuutta ja tieto- ja viestintätekniikan käyttöä käsittelevässä avoimessa työryhmässä saavutettuun edistykseen ja on edelleen sitoutunut osallistumaan tuleviin keskusteluihin.
34. EU ja sen jäsenvaltiot ovat edelleen sitoutuneet suojelemaan **demokratiaa**, vaalit mukaan lukien, valtiollisten tai valtiosta riippumattomien toimijoiden ulkomaiselta tiedonmanipuloinnilta ja sekaantumiselta. EU tekee yhteistyötä kumppaneiden kanssa luodakseen globaalin strategian **ulkomaisen tiedonmanipuloinnin ja sekaantumisen** torjumiseksi. Se tukee **tiedon eheyttä koskevia YK:n maailmanlaajuisia periaatteita** ja edistää aktiivisesti ihmisoikeuksia ja perusvapauksia, oikeusvaltioperiaatetta ja demokratian periaatteita digitaalisessa ympäristössä.

35. EU jatkaa **aseriisuntaa, asesulkua ja asevalvontaa koskevan monenvälisen kehityksen** ylläpitämistä, suojelua ja vahvistamista. Sama pätee aseiden ja kaksikäyttötuotteiden ja -teknologioiden vientivalvonnan monenväliseen kehitykseen, joka on keskeinen tekijä sekä aseiden leviämisen estämisessä että valvottujen tuotteiden rauhanomaisessa käytössä.
36. EU on edelleen sitoutunut **ydinsulkusopimuksen** maailmanlaajuiseen soveltamiseen ja täysimääräiseen täytäntöönpanoon sen vuonna 2026 pidettävän tarkistuskonferenssin edellä. Se jatkaa täydellisen ydinkoekieltosopimuksen voimaantulon edistämistä, pyrkii aloittamaan välittömästi ja saattamaan nopeasti päätökseen neuvottelut ydinaseisiin soveltuvan halkeamiskelpoisen materiaalin tuotantokieltota koskevasta sopimuksesta ja tukee IAEA:n työtä. EU aikoo myös edelleen edistää ja vahvistaa monenvälisiä välineitä, joilla torjutaan kemiallisten ja biologisten aseiden tuotantoa, varastointia ja käyttöä.
37. EU tukee **tavanomaisten aseiden valvontavälineitä** ja painottaa pienaseiden ja kevyiden aseiden tarkoituksenvastaisten siirtojen estämistä sekä tavanomaisten ampumatarvikkeiden hallintaa, tukee jalkaväkimiinojen kieltämistä koskevaan yleissopimukseen sisältyvän Siem Reapin – Angkorin toimintasuunnitelman 2025–2029 täytäntöönpanoa ja vuonna 2026 pidettävän eräitä tavanomaisia aseita koskevan yleissopimuksen tarkistuskonferenssin valmisteluja. EU arvioi mahdollisuuksia ja haasteita sellaisten uusien ja kehitteillä olevien teknologioiden yhteydessä, jotka liittyvät CCW-sopimuksen piiriin kuuluviin tappaviin autonomisiin asejärjestelmiin ja tekoälyn vastuullista käyttöä sotilasalalla koskeviin prosesseihin.
38. EU muistuttaa, että **avaruuden** osalta on tärkeää noudattaa kansainvälistä oikeutta, jotta voidaan varmistaa turvallinen, vakaa ja kestävä ulkoavaruusympäristö. EU ja sen jäsenvaltiot tukevat vuoden 1967 ulkoavaruussopimuksen yleismaailmalliseksi saattamista ja täysimääräistä noudattamista ja edistävät vastuullista käyttäytymistä koskevien normien hyväksymistä kaikilla asiaankuuluvilla yleiskokouksen foorumeilla, jotta voidaan estää ulkoavaruuteen liittyvä kilpavarustelu. EU tukee YK:n ulkoavaruustoimiston vahvistamista ja tunnustaa ulkoavaruuden rauhanomaista käyttöä valvovan komitean roolin tärkeimpänä YK:n elimenä, joka käsittelee ulkoavaruuden rauhanomaiseen käyttöön liittyvää kansainvälistä yhteistyötä.

III Kestävän kehityksen edistäminen Agenda 2030 -toimintaohjelman mukaisesti

39. EU ja sen jäsenvaltiot tukevat täysin vuonna 2023 järjestetyn kestävän kehityksen tavoitteita käsitelleen huippukokouksen kehotusta vauhdittaa toimia **Agenda 2030 -toimintaohjelman ja kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi** muun muassa panemalla täytäntöön poliittisen julistuksen. Tältä osin kehitysrahoitus ja Addis Abeban toimintaohjelman täytäntöönpano ovat edelleen välttämättömiä. EU jatkaa ihmisoikeusperustaisen lähestymistavan soveltamista kestävään kehitykseen muun muassa muutosvoimaisilla lähestymistavoilla, joilla puututaan eriarvoisuuden perimmäisiin syihin, ja toistaa, että kaikkien ihmisoikeuksien täysimääräinen toteutuminen on Agenda 2030:n perusperiaate ja sen sitoumuksen mukainen, että ketään ei jätetä jälkeen. Toteamme, että on kiireellisesti vahvistettava valmiuksia ja parannettava kykyä selviytyä kriiseistä ja haasteista, jotka haittaavat kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista, erityisesti kaikkein epävakaimmissa olosuhteissa.
40. Maailman suurimpana **virallisen kehitysavun antajana** EU ja sen jäsenvaltiot korostavat virallisen kehitysavun keskeistä roolia Agenda 2030:n täytäntöönpanon rahoittamisessa ja mahdollisuutta saada sen avulla katalyyttisesti liikkeelle muita julkisia ja yksityisiä rahoituslähteitä, kuten kotimaisia resursseja, sekarahoitusta ja kestäviä yksityisiä investointeja. **Global Gateway** -strategian avulla EU toimii – Team Europe -lähestymistavan mukaisesti – yhdessä rahoituslaitosten ja yksityisen sektorin kanssa ja johtaa muutosvoimaisia investointeja digitaaliseen, energia- ja liikenneinfrastruktuuriin sekä terveydenhuolto-, koulutus- ja tutkimusjärjestelmiin vauhdittaakseen taloudellista toimintaa ja työpaikkojen luomista kumppanimaissa. Global Gateway parantaa myös laadukkaiden investointien edellytyksiä teknisen avun, poliittisen vuoropuhelun, kauppa- ja investointisopimusten sekä standardointi- ja sääntelykehysten avulla, jotta kestävän kehityksen tavoitteisiin voidaan saada lisärahoitusta.
41. Yksityinen pääoma on välttämätöntä kestävän siirtymän toteuttamiseksi. Kansainvälisten rahoituslaitosten on toimittava keskeisessä roolissa **yksityisten rahoitusvirtojen mobilisoinnissa**. EU tukee konteksti- ja alakohtaisten toimintamallien ja innovatiivisten rahoitusvälineiden kehittämistä yksityisen sektorin mobilisoimiseksi edistämään kestävä kehitystä. EU suhtautuu myönteisesti maajohtoiseihin integroituihin kansallisiin rahoituskehyksiin keinona mobilisoida julkista ja yksityistä rahoitusta ja mukauttaa sitä kestävän kehityksen tavoitteisiin kansallisten prioriteettien mukaisesti.

42. EU palauttaa mieleen **kehityksen rahoittamista käsittelevää neljättä kansainvälistä konferenssia varten annetut neuvoston päätelmät ”Kehityssuunnat: kestäväan kehitykseen ja maailmanlaajuiseen vaurauteen kohdistuvien vaikutusten maksimointi”** ja vahvistaa niissä esitetyt periaatteet ja kantansa. EU osallistuu edelleen aktiivisesti kansainvälisen rahoitusrakenteen vahvistamiseen, pyrkimyksenä vastata maailmanlaajuisiin haasteisiin paremmin, ja edistää edelleen merkittävästi tavoitteidensa saavuttamista kaikilla kansainvälisillä foorumeilla.
43. EU tukee voimakkaasti monisidosryhmäistä ja osallistavaa **globaalia digitaalista hallintoa** ja sitoutuu sellaisen tehokkaan monenvälisen järjestelmän luomiseen, jolla edistetään digitalisaatiota globaalisti. Internetin ja digitaalitekniologioiden on perustuttava ihmiskeskeiseen ja ihmisoikeuksiin perustuvaan lähestymistapaan, jotta voidaan kuroa umpeen kaikki digitaaliset kuilut ja varmistaa osallistava, avoin ja turvallinen digitaalinen tulevaisuus kaikille. EU:lla on jatkossakin johtava rooli **digitaalisopimuksen** asianmukaisen seurannan ja täytäntöönpanon varmistamisessa sekä torjuttaessa pyrkimyksiä, joilla pyritään heikentämään siinä tehtyjä sitoumuksia, myös meneillään olevan WSIS+20-huippukokouksen uudelleentarkastelun yhteydessä.
44. Toinen **sosiaalisen kehityksen huippukokous** tarjoaa tilaisuuden uudistaa yhteiskuntasopimus, joka perustuu ihmisoikeuksiin ja ILO:n työelämän peruseriaatteisiin ja -oikeuksiin. EU tukee sosiaalisen oikeudenmukaisuuden maailmanlaajuisista koalitiota huippukokouksen tavoitteiden edistämiseksi ja tuloksellisten jatkotoimien varmistamisessa. Toisessa sosiaalisen kehityksen huippukokouksessa on oltava mukana erilaisia ääniä ja keskeisiä sidosryhmiä, kuten työmarkkinaosapuolet, kansalaisyhteiskunnat, erityisesti nais- ja nuorisjärjestöt.

45. EU vahvistaa EU:n ja sen jäsenvaltioiden johtavan roolin globaalien terveyden edistämiseksi yhdessä kumppaneiden kanssa solidaarisuuden, inhimillisyyden, tasapuolisuuden, sukupuolten tasa-arvon ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen pohjalta. Ei-tarttuvia tauteja käsittelevä neljäs korkean tason kokous tarjoaa tilaisuuden vauhdittaa ei-tarttuvien tautien käsittelyä. Nämä taudit muodostavat edelleen suurimman tautitaakan EU:ssa ja maailmanlaajuisesti.

Pandemiasopimuksen hyväksymisellä on tarkoitus edistää merkittävästi valmiuksien vahvistamista ja parantaa globaalia lähestymistapaa tulevien pandemioiden ehkäisemiseen sekä niihin varautumiseen ja reagoimiseen. EU ja sen jäsenvaltiot jatkavat edelleen neuvotteluja, ratifiointiprosessia ja täytäntöönpanovaihetta.

46. EU ja sen jäsenvaltiot korostavat olevansa sitoutuneita tukemaan **vähiten kehittyneitä maita** Dohan toimintaohjelman täytäntöönpanossa sekä **pieniä kehittyviä saarivaltioita** niitä koskevan Antiguan ja Barbudan toimintaohjelman täytäntöönpanossa. EU ja sen jäsenvaltiot myös tukevat **kehittyviä sisämaavaltioita** niiden ainutlaatuisiin haasteisiin vastaamisessa ja odottavat kolmatta vähiten kehittyneitä maita käsittelevää YK:n konferenssia.

IV. Planetaariseen kolmoiskriisiin puuttuminen

47. **Ilmastonmuutoksen, luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen ja saastumisen aiheuttama planetaarinen kolmoiskriisi** on maailmanlaajuinen uhka ihmiskunnalle ja edellyttää globaaleja toimia. EU on lujasti sitoutunut monenvälisiin ympäristösopimuksiin, mukaan lukien ilmastonmuutosta koskeva YK:n puitesopimus, Pariisin sopimus, biologista monimuotoisuutta koskeva yleissopimus, Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuinen luonnon monimuotoisuuskehys ja YK:n yleissopimus aavikoitumisen estämiseksi, ja kehottaa kaikkia kumppaneita tekemään samoin.

48. EU vahvistaa, että on tärkeää päästä yhteisymmärrykseen siitä, että **ilmastonmuutos ja ympäristön tilan heikkeneminen** ovat uhka olemassaololle, erityisesti kaikkein haavoittuvimmassa asemassa oleville, ja pahentavat turvallisuusongelmia lisäämällä epävakautta ja konflikteja sekä heikentämällä ruokaturvaa. Aavikoituminen, maaperän huonontuminen ja kuivuus aiheuttavat kestäväen kehityksen kannalta merkittäviä ympäristöön, talouteen, yhteiskuntaan ja turvallisuuteen liittyviä haasteita. On ratkaisevan tärkeää, että YK käsittelee edelleen yhteyksiä – ympäristön ja turvallisuuden välillä, ilmaston ja turvallisuuden välillä, veden ja turvallisuuden välillä sekä valtamerien, luonnon monimuotoisuuden ja ilmaston välillä – valtavirtaistamalla ne ja hyödyntämällä niitä kaikessa työssään. EU osallistuu aktiivisesti keskusteluihin, joilla edistetään puhdasta, terveellistä ja kestävää ympäristöä koskevaa ihmisoikeutta.
49. Kymmenen vuotta **Pariisin sopimuksen** solmimisen jälkeen maailmanlaajuinen siirtyminen nollanettotalouteen on käynnissä, mutta paljon on vielä tekemättä. EU on lujasti sitoutunut Pariisin sopimukseen ja on saavuttamassa vuodelle 2030 asettamansa tavoitteen päästöjen vähentämisestä vähintään 55 prosentilla vuoteen 1990 verrattuna. EU toistaa kehotuksen **luopua asteittain fossiilisten polttoaineiden** käytöstä energiajärjestelmissä oikeudenmukaisella, hallitulla ja tasapuolisella tavalla 1,5 celsiusasteen kehityspolkujen mukaisesti nollanettopäästötason saavuttamiseksi vuoteen 2050 mennessä tieteellisen ymmärryksen mukaisesti. EU myös toistaa kehotuksen kolminkertaistaa maailmanlaajuinen uusiutuvan energian kapasiteetti ja kaksinkertaistaa energiatehokkuusparannusten keskimääräinen maailmanlaajuinen vuotuinen määrä vuoteen 2030 mennessä sekä nopeuttaa päästöttömiä ja vähäpäästöisiä teknologioita.
50. On ratkaisevan tärkeää, että kaikki osapuolet ja erityisesti maailman suurimmat päästöjen aiheuttajat ja taloudet esittävät ennen **Belémmissä pidettävää COP30-kokousta** kunnianhimoiset kansallisesti määritellyt panokset, jotka vastaavat Pariisin sopimuksen mukaisen ensimmäisen maailmanlaajuisen tilannekatsauksen tuloksia ja 1,5 celsiusasteen tavoitetta uusimpien tutkimusten mukaisesti, joihin sisältyy koko talouden laajuisia ja absoluuttisia vähennystavoitteita, jotka kattavat kaikki kasvihuonekaasut, alat ja kategoriat, ja joita tuetaan konkreettisilla toimintapolitiikoilla ja toimenpiteillä. EU ja sen jäsenvaltiot toimittavat oman panoksensa COP30-kokoukseen hyvissä ajoin.

51. Lisäksi EU on edelleen täysin sitoutunut **luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen** pysäyttämiseen ja tämän suuntauksen kääntämiseen ja panemaan Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehityksen oikea-aikaisesti täytäntöön yhteistyössä kumppaneiden kanssa sekä lisäämään rahoitusta luonnon monimuotoisuudelle. EU kannattaa vahvempaa kansainvälistä valtamerien hallinnointia ja vuoropuhelua, [on tyytyväinen YK:n valtamerikonferenssin 2025 tuloksiin] ja sitoutuu panemaan kiireellisesti täytäntöön valtameriin liittyvät Agenda 2030 -toimintaohjelman tavoitteet. EU kehottaa ratifioimaan nopeasti ja panemaan tehokkaasti täytäntöön YK:n merioikeusyleissopimuksen alaisen, merten biologisen monimuotoisuuden suojelua ja kestäväää käyttöä kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla koskevan sopimuksen ja kehottaa maita liittymään sopimuksen täytäntöönpanon korkean tavoitetason ryhmään.
52. Maailmanlaajuiseen elintarvikejärjestelmään kohdistuu merkittäviä haasteita, kuten konfliktit, ilmastonmuutos, luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen ja ympäristön tilan heikkeneminen. EU on sitoutunut tukemaan **maailmanlaajuisia ruoka- ja ravitsemusturvaa** edistämällä kestävään, ravitsevan ja kohtuuhintaisen ruoan saatavuutta maailman kasvavalle väestölle. EU kannattaa monialaista ja useita sidosryhmiä kattavaa strategiaa, jonka perustana on vahva yhteistyö monenvälisten kumppaneiden kanssa ja jossa ennaltaehkäisyssä ja reagoinnissa sitoudutaan humanitaarisen avun, kehityksen ja rauhan muodostamaan kokonaisuuteen. EU varmistaa, että sen sisäiset ja ulkoiset ruokaturvaa ja ravitsemusta koskevat strategiat ovat johdonmukaisia, ja mukauttaa Euroopan sisäisen toimintansa kestäviin ruokajärjestelmiin sekä nälän ja aliravitsemuksen poistamiseen liittyviin maailmanlaajuisiin sitoumuksiin.
53. On myös erittäin tärkeää optimoida synergiat käyttäen perustana YK:n yhteistä lähestymistapaa **saastumiseen**. Siinä tunnustetaan koordinoitujen maailmanlaajuisen toimien kiireellisyys ja sitoudutaan sisällyttämään pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen YK:n elinten strategioihin ja työohjelmiin. EU tukee aktiivisesti kemikaaleja koskevan maailmanlaajuisen kehityksen täytäntöönpanoa ja työtä kemikaaleja, jätteitä ja pilaantumista käsittelevää tiedepoliittista paneelia koskevien neuvottelujen saattamiseksi päätökseen ja sen perustamiseksi sekä neuvottelujen saattamiseksi päätökseen kansainvälisestä oikeudellisesti sitovasta välineestä, jolla tähdätään muovin aiheuttaman saasteen lopettamiseen, myös meriympäristön osalta. Jotta pilaantumista voidaan ehkäistä ja valvoa tehokkaasti, on olennaisen tärkeää lisätä tietoisuutta kemikaaleista ja jätehuollosta kaikilla aloilla ja käynnistää korkean tason poliittinen vuoropuhelu, joka ylittää tähänastiset institutionaaliset rajat.

54. **Vesiresilienssi** ja veden vakaa maailmanlaajuinen kiertokulku ovat ratkaisevan tärkeitä kestävän kehityksen, ihmisoikeuksien toteutumisen sekä rauhan ja turvallisuuden kannalta. EU on edelleen sitoutunut puuttumaan veden enenevään niukkuuteen ja tulvien lisääntymiseen maailmanlaajuisesti, varmistamaan juomaveden ja sanitaation saatavuuden kaikille ja tukemaan edelleen lähteestä mereen -lähestymistapaa sekä varmistamaan, että vesi otetaan asianmukaisesti huomioon keskeisissä monenvälisissä prosesseissa ja asiaankuuluvissa sopimuksissa. EU kannattaa vesitoimintaohjelman kunnianhimoisia jatkotoimia ja toimintasuuntatuneita, osallistavia ja monialaisia YK:n vesikonferensseja, jotka on määrä järjestää vuosina 2026 ja 2028, ja kehottaa käynnistämään vettä käsittelevän säännöllisen hallitustenvälisen prosessin. EU kannustaa myös panemaan täytäntöön YK:n vesi- ja sanitaatiostrategian ja jatkamaan YK:n rajavesistösovimuksen (yleissopimus valtioiden rajat ylittävien jokien ja useamman kuin yhden valtion alueelle ulottuvien järvien suojelusta ja käytöstä) maailmanlaajuistamista, koska sillä voidaan edistää vakautta, rauhaa ja turvallisuutta globaalisti.
